

Sygnatura akt: V GC 226/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska - Bruś

Protokolant: Anna Woźniakowska

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2017 roku w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa – (...) 24 (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

przeciwko – (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda (...) 24 (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 11 272,65 złotych (jedenaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt dwa złote sześćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 19 maja 2016 roku do dnia zapłaty,

2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

3 zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3 457,00 złotych (trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Magdalena Berczyńska - Bruś

Sygn. akt V GC 226/17

UZASADNIENIE

Powód (...) 24 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. wniósł w dniu 27 stycznia 2017r. pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 12.515,65 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 maja 2016r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 5 kwietnia 2016r. nabył od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wszelkie wierzytelności związane ze szkodą komunikacyjną z dnia 9 grudnia 2015r., w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki B. o nr rej. (...), w tym dotyczące najmu samochodu zastępczego. Poszkodowany w dniu 5 kwietnia 2016r. zawarł z powodem umowę wynajmu samochodu zastępczego B. o nr rej (...) w okresie 5.04.2016r. do 28.04.2016r., tj. w czasie likwidacji szkody. Koszt związany z wynajmem pojazdu zastępczego wyniósł 13.284 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodowi odszkodowane w kwocie 769,35 zł, uznając tym samym co do zasady żądanie powoda. Dochodzona kwota stanowi różnicę pomiędzy rzeczywistym kosztem najmu, a wypłaconym odszkodowaniem.

Do pozwu załączono umowę przeniesienia wierzytelności z 5 kwietnia 2016r. pomiędzy powodem a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O., powiadomienie dłużnika o przeniesieniu wierzytelności, umowę najmu samochodu pomiędzy powodem a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z oświadczeniem poszkodowanego

i załącznikami do umowy, upoważnienie poszkodowanego dla powoda do rozliczenia kosztów za wynajem pojazdu zastępczego, fakturę VAT z 11.05.2016r. i ostateczne przedsądowe wezwanie pozwanego do zapłaty z dnia 31 października 2016r.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Pozwany wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach szkody i o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny mechaniki pojazdowej na okoliczność ustalenia koniecznego okresu najmu pojazdu związanego z naprawą pojazdu oraz średniej stawki najmu pojazdu na terenie miejsca siedziby poszkodowanego, tj. na terenie O. i okolic. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany ponosi odpowiedzialność jedynie w granicach odpowiedzialności sprawcy, przy czym odszkodowanie obejmuje koszty konieczne i celowe oraz pozostające w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem. Poszkodowany decydując się na wynajem pojazdu zastępczego musi mieć na względzie ciążący na nim obowiązek zapobiegania zwiększeniu się szkody, również poprzez unikanie generowania nadmiernych kosztów celem wyrównania doznanego uszczerbku. Na podstawie art.361 § 1, 2 oraz 354 § 2 k.c. pozwany za zasadny okres wynajmu pojazdu zastępczego uznał okres trzech dni, przyjmując średnią stawkę dobową w wysokości 230 zł netto wraz z 50 % podatku VAT. W dniu 24 maja 2016r. wypłacone zostało odszkodowanie w kwocie 769,35 zł. pozwany kwestionuje zarówno okres wynajmu pojazdu zastępczego jak i wysokość stawki dobowej za najem określonej w wysokości 553,50 zł brutto.

Pismem procesowym z dnia 17 marca 2017r. pełnomocnik powoda na podstawie art. 203 k.p.c. cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w części, tj. co do kwoty 1.243 zł. Poparł w całości wszelkie twierdzenia i wnioski wyrażone w pozwie w zakresie kwoty roszczenia 11.272,65 zł. Pozwany dla ustalenia czasu potrzebnego do naprawy pojazdu przyjął tzw. technologiczny czas naprawy pojazdu, co jest stanowiskiem niesłusznym. Czas najmu przy szkodzie częściowej powinien być wyznaczony rzeczywistym czasem naprawy, tj. okresem, w którym uszkodzony pojazd mechaniczny w normalnym toku mógł zostać naprawiony z uwzględnieniem czynności procesu likwidacji szkody. Technologiczny czas naprawy jest wyliczony teoretycznie i nie uwzględnia wielu istotnych czynników (np. czasu dokonania pierwszych i ewentualnych kolejnych oględzin uszkodzonego pojazdu przez przedstawiciela zakładu ubezpieczeń, zamówienia, dostarczenia i koniecznego oczekiwania na niezbędne do naprawy części. W niniejszej sprawie czas naprawy pojazdu wyniósł 24 dni, a okres najmu zbiegał się z pracami naprawczymi. Zakres i charakter zniszczeń auta wymagał aby zamówienie części nastąpiło dopiero w momencie oddania pojazdu do warsztatu, gdy możliwym stało się dokładne określenie rozmiarów szkód, które będą wymagały naprawy. Za przedłużenie czasu naprawy odpowiada pozwany. Samochód został oddany do naprawy już 5 kwietnia 2016r., a oględziny pojazdu przez pracownika pozwanego miały miejsce dopiero 11 kwietnia 2016r. W dniu następnym warsztat wysłał kosztorys do akceptacji, a jego weryfikację otrzymano dopiero po sześciu dniach. Podmiot, który dokonywał naprawy specjalizuje się w obsłudze marki B., co każe przypuszczać, że dostęp do części oraz technologii naprawy był możliwie najsprawniejszy i najszybszy w określonych warunkach. Pozwany nie uzasadnił dlaczego stawka czynszu najmu pojazdu miałaby być niższa. Świadczy to o całkowitej dowolności w decyzjach podejmowanych przez zakład ubezpieczeń. To na pozwanym, zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa ciężar dowodu, że stawka dobowa najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez powoda była rażąca. Uszkodzony pojazd B. (...) jest pojazdem zaliczanym do segmentu pojazdów E – wyższej klasy średniej, a co za tym idzie, oczywistym jest że stawka najmu pojazdu tej klasy jest odpowiednio wysoka. Ponadto powód w stosunku do innych konkurencyjnych firm, nie nakłada na poszkodowanego licznych ograniczeń i obowiązków jak tradycyjne wypożyczalnie samochodów albowiem oferowane przez powoda usługi charakteryzują się brakiem limitów kilometrów jaki można przejechać dziennie bez dodatkowych opłat, brakiem ograniczeń co do zasięgu terytorialnego, brakiem obowiązku uiszczenia kaucji i najmem bezgotówkowym, nadto ponosi ryzyko związane z faktem iż nie wiadomo kiedy najem zastępczy się skończy, co np. uniemożliwia dokonanie rezerwacji samochodu dla innego podmiotu. Pozwany nawet nie uprawdopodobnił, że zastosowana stawka czynszu miałaby być stawką nierynkową lub zawyżoną.

Powód cofnął pozew co do kwoty 1.243 zł, stanowiącej 50% podatku VAT albowiem pozwany prowadzi działalność gospodarczą i mógł odliczyć tę kwotę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 kwietnia 2016r. powód zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością zwaną cedentem umowę cesji, w której cedent przeniósł na rzecz powoda wierzytelności, które przysługują mu wobec pozwanego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 9 grudnia 2015r., w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki B. o numerze rejestracyjnym nr (...), a dotyczące najmu pojazdu zastępczego. Powód nabył od cedenta wszelkie wierzytelności związane z najmem samochodu zastępczego, w tym i wszelkie należności uboczne.

W § 3 umowy cedent oświadczył, że pojazd zastępczy był mu niezbędny i nie miał możliwości korzystania z innego pojazdu zastępczego.

Dowód: umowa przeniesienia wierzytelności z 5.04.2016r. (k. 7 – 8 akt)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. powiadomił pozwanego o przeniesieniu wierzytelności w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 9 grudnia 2015r., w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki B. na powoda.

Dowód: powiadomienie dłużnika z dnia 5.04.2016r. o przeniesieniu
wierzytelności (k. 9 akt)

W dniu 5 kwietnia 2016r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. zawarł z powodem umowę wynajmu samochodu nr (...). Powód jako wynajmujący oddał w najem (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako najemcy samochód marki B. (...) na okres od 5 kwietnia 2016r. Data zakończenia umowy miała zostać wskazana w załączniku nr 2 do umowy. Przedmiotowy samochód był w pełni sprawny, a najemca zobowiązał się korzystać z pojazdu zgodnie z przeznaczeniem. Opłatę za wypożyczenie samochodu ustalono w wysokości 450 zł za jedną dobę netto.

Dowód: umowa najmu samochodu nr (...) z 5.04.2016r. (10-12
akt)

Poszkodowany złożył oświadczenie, że pojazd wykorzystuje w gospodarstwie domowym i w pracy.

Dowód: oświadczenie poszkodowanego z 5.04.2016r. (k. 12 akt)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. upoważnił powoda do wypłaty odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego.

Dowód: upoważnienie do wypłaty odszkodowania z 5.04.2016r. (k. 15 akt)

Zwrot wynajętego pojazdu nastąpił w dniu 28 kwietnia 2016r.

Dowód: załącznik nr 2 do umowy najmu (k. 14 akt)

W dniu 11 maja 2016r. powód wystawił wobec (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. fakturę VAT nr (...) z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego (...). Okres najmu wskazano od 5 kwietnia 2016r. do 28 kwietnia 2016r. Łączna kwota faktury wynikająca z 24 dni po 450 zł netto wyniosła 10.800 zł netto i 2.484 zł podatku VAT, tj. 13.284 zł, płatną przelewem w terminie do 18 maja 2016r.

Dowód: faktura VAT nr (...) z 11.05.2016r. (k. 16 akt)

W dniu 31 października 2016r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 12.514,65 zł wraz z należnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 19 maja 2016r. do dnia zapłaty, w nieprzekraczalnym terminie 7 dni, stanowiącą różnicę pomiędzy należnością wynikającą z wystawionej faktury VAT a wypłaconym dotychczas odszkodowaniem z w kwocie 769,35 zł.

Dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z 31.10.2016r. z

dowodem nadania (k. 17 – 20 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów. Sąd pominął dowód z dokumentów zawartych w aktach szkody albowiem pełnomocnik pozwanej nie dołączyła akt szkody mimo zobowiązania.

Sąd na podstawie art. 130 4 § 5 k.p.c. pominął również dowód z opinii biegłego albowiem pozwany nie uiścił zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sąd zważył co następuje:

Podstawą niekwestionowanej przez pozwanego odpowiedzialności za szkodę wywołaną przez sprawcę kolizji drogowej była umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, zgodnie z którą pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony (art. 822 § 1 kodeksu cywilnego).

Odpowiedzialność sprawcy szkody wynika z przepisu art. 436 § 1 k.c., zgodnie z którym odpowiedzialność określona w art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. W art. 435 §1 kodeksu cywilnego przewidziano odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła na skutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie zaś z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 392 ze zm.) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. W art. 36 ust. 1 ustawy wskazano, że odszkodowanie ustala się w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym. Oznacza to, że o rodzaju i wysokości świadczeń należnych od zakładu ubezpieczeń decydują przepisy kodeksu cywilnego, a w szczególności art. 361-363 oraz 444 – 447.

Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 8 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej). Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody, na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Odpowiada więc za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. W tych granicach naprawienie szkody powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 361 § 2 k.c.). Przedstawione reguły nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem samochodu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

W toku likwidacji szkody pozwany uznał zasadność wynajmu pojazdu zastępczego przez okres 3 dni, przyjmując stawkę dobową w wysokości 230 zł netto wraz z 50 % podatku VAT. Pełnomocnik pozwanego nie wyjaśnił w niniejszym postępowaniu podstaw decyzji pozwanego zarówno co do nieuznania czasu najmu w pozostałym zgłoszonym zakresie, jak i czynszu najmu w poniesionej wysokości. Nie przedstawił na tę okoliczność również żadnego dowodu, w tym

powszechnie dostępnych cenników firm wypożyczających samochody. Poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy przez okres 24 dni, co wynika z umowy i faktury VAT. Pozwany nie wykazał dlaczego nie uznaje tego okresu za zasadny.

Wobec udokumentowania przez powoda kosztów wynikających z najmu pojazdu zastępczego, należy więc uznać zarówno czas najmu jak i wysokość czynszu za uzasadnione.

Obowiązek pozwanego pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego wynika również z wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z rekomendacją (...) z dnia 1.12.2009r. poszkodowany może żądać pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym nie było możliwe korzystanie z pojazdu, który uległ uszkodzeniu. Okres najmu winien być uzasadniony. Długość tego okresu warunkowana jest lojalnym zachowaniem się poszkodowanego wobec ubezpieczyciela.

W toku sporu ustalono, że zachodziła konieczność wynajmu samochodu zastępczego, bowiem samochód uszkodzony w wyniku wypadku komunikacyjnego był samochodem z którego korzystał poszkodowany właściciel pojazdu i za pomocą którego wykonywał działalność gospodarczą.

W rozpoznawanym sporze brak podstaw do uznania, że do zwiększenia rozmiarów szkody przyczyniło się działanie poszkodowanego. W ocenie Sądu za usprawiedliwione należy uznać korzystanie z pojazdu zastępczego w okresie w którym wystawiano faktury za najem.

Sytuacja, gdy doszło do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu stanowi wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Przeważa w piśmiennictwie stanowisko, że muszą to być wydatki zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia szkody i niewątpliwie są nimi koszty wynajmu pojazdu zastępczego w celu kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, ponieważ zapobiegają utracie określonych dochodów (art. 361 § 2 k.c.) Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu, stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są objęte także wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Zwrotowi mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem.... (OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468, Biul.SN 2011/11/5).

Powód stał się wierzycielem pozwanego na skutek przelewu wierzytelności.

Zgodnie bowiem z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Odpowiedzialność pozwanego względem powoda z tytułu przelanej wierzytelności jest taka sama jak wobec poszkodowanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O..

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd uwzględnił powództwo. Z uwagi na cofnięcie pozwu co do kwoty 1.243 zł stanowiącej 50 % podatku VAT Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Z uwagi na okoliczność, że powód wygrał proces w 90 % Sąd stosunkowo rozdzielił koszty postępowania, na które złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 626 zł oraz wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 poz. 1800 ze zm.) oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.) wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw. Łącznie koszty wyniosły 7.860 zł. Powód powinien ponieść 10% tej kwoty, czyli 786 zł. Poniósł natomiast kwotę 4.243 zł. Różnica tych kwot podlegała zwrotowi od pozwanego.

/-/ SSR Magdalena Berczyńska-Bruś